اخبار کوتاه

ارتباطی بین کمبود سرم تزریقی و قطعی برق وجود ندارد

در روزهای اخیر خبرهایی مبنی بر کمبود سرم‌های تزریقی در مراکز درمان و داروخانه‌ها و دلایل این کمبود منتشر شد که طبق گفته های سخنگوی صنعت برق و مدیرعامل شرکت مدیریت شبکه برق ایران این موضوع هیچ ارتباطی با قطعی برق ندارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، مصطفی رجبی مشهدی درباره انتشار خبرهایی مبنی بر اینکه قطعی برق عامل کمبود سرم در بازار داخلی است، گفت: این خبر اساسا از پایه بی‌اساس است.

وی ادامه داد: باید تاکید کنم که صنعت برق تا حد امکان برق واحدهای تولیدی اقلام بهداشتی و ضروری بیمارستان‌ها را قطع نکرده است.

سخنگوی صنعت برق کشور در پایان تصریح کرد: ما با صنایعی که قرارداد داشته باشیم، برق آنان را محدود می‌کنیم، اما تا امروز با سرم سازی هیچ قراردادی نداشته‌ایم.

رشد ۸۰ درصدی ثبت سفارش کالاها

به گفته رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت (صمت) استان تهران، ثبت سفارشات در تهران، در چهار ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۸۰ درصد رشد داشته که با توجه به سهم ۸۴ درصدی مواد اولیه، کالاهای واسطه تولید و ماشین آلات خط تولید از واردات، نشان دهنده برنامه ریزی واحدهای تولیدی برای افزایش واردات مواد اولیه برای تامین بازار داخل و صادرات است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، هوشنگ رضائی ثمرین از ورود بیش از ۲۷ هزار و ۳۰۰ پرونده ثبت سفارش در چهار ماهه نخست امسال خبر داد و گفت: از این تعداد، ۱۶ هزار پرونده تائید شده است.

به گفته وی ۱۷ درصد از پرونده‌های وارد شده توسط کارشناسان در دست بررسی است، ۷۰ درصد آن تائید و مابقی اعلام نظرنهایی نشده است.

رضائی ثمرین با بیان اینکه ارزش کل مواد تائید شده بالغ بر ۶۰۶۱ میلیون یورو است، گفت: ۸۴ درصد از کالاها مواد اولیه، کالاهای واسطه تولید و ماشین آلات خط تولید بوده است.

همچنین به گفته این مقام مسئول ثبت سفارشات چهار ماهه اول امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۸۰ درصد رشد داشته که نشان دهنده برنامه ریزی واحدهای تولیدی برای افزایش واردات مواد اولیه برای تامین بازار داخل و صادرات است.

طبق آمار سجامی شده‌ها

تهرانی‌ها همچنان در صدر هستند

بررسی آمار افرادی که در سامانه سجام ثبت نام کرده اند، نشان می‌دهد که تهرانی ها همچنان و مانند ماه های گذشته در صدر این لیست قرار دارند و بیش از ۱۸ هزار تهرانی در این سامانه ثبت نام کرده اند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، تازه ترین آمارها نشان می‌دهد که در تیر ماه سال جاری، تعداد ۸۹ هزار و ۱۲۰ ثبت نام از سوی سرمایه گذاران حاضر در بازار سرمایه در سامانه «سجام» صورت گرفته و تعداد احراز هویت شده‌ها نیز با عبور از ۱۱۲ هزار سهام دار در این ماه به ۱۱۲ هزار و ۲۶۳ مورد رسیده است.

بر این اساس، در خرداد سال جاری تعداد ثبت نام در سامانه سجام ۷۶ هزار و ۲۱۴ و تعداد احراز هویت شده‌ها نیز ۱۰۱ هزار و ۱۶۵ مورد بوده است.

طبق این گزارش، تعداد نفرات ثبت نام شده در سامانه سجام هر استان حاکی از آن است که پنج استان تهران با ۱۸ هزار و ۸۸۰ مورد، اصفهان با ۶۳۸۷ مورد، خوزستان با ۶۲۵۳ مورد، کرمان با ۶۲۲۷ مورد و خراسان رضوی با ۵۷۸۹ مورد در صدر بیشترین ثبت نام شده ها در کل کشور قرار دارند.

از سویی دیگر بر اساس آمارهای منتشر شده، پنج استان ایلام با ۵۵۵، کهگیلویه و بویراحمد با ۶۴۴، چهارمحال و بختیاری با ۵۵۲، خراسان جنوبی با ۶۷۰ و سمنان با ۷۰۲ مورد در انتهای لیست کمترین ثبت نام شده‌های در بین سایر استان ها قرار دارند. این درحالی است که در خردادماه هم تهرانی ها با ۱۶۱ هزار و ۶۶۱ مورد در صدر لیست ثبت نامی ها در سجام ایستاده بودند.

سامانه سجام «سامانه جامع ثبت اطلاعات مشتریان» به نشانی WWW.SEJAM.IR، برای الکترونیک کردن و خودکار کردن فرآیند جمع آوری و مدیریت اطلاعات مشتریان است و عملیاتی شدن این سامانه باعث افزایش دقت، سرعت و بهره وری در زمینه جمع آوری اطلاعات و ارائه خدمات عمومی و مهم تر از همه، یکپارچگی سامانه های اطلاعاتی شده است.

سخنگوی صنعت برق کشور خبر داد:

ثبت رکوردهای جدید مصرف برق در روزهای آینده

سخنگوی صنعت برق کشور گفت: امروز نیاز مصرف برق به ۶۵ هزار و ۱۰۷ مگاوات رسید و با توجه به افزایش دما پیش‌بینی می‌شود که این میزان مجددا مرز ۶۶ هزار مگاوات را پشت سر بگذارد و رکوردهای جدیدی را ثبت کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از توانیر، مصطفی رجبی مشهدی با اشاره به اینکه امروز روند نیاز مصرف برق به ۶۵ هزار و ۱۰۷ مگاوات رسیده، گفت: پیش‌بینی می‌شود با توجه به افزایش دمای هوا در روزهای آینده این میزان مجددا مرز ۶۶ هزار مگاوات را پشت سر بگذارد و رکوردهای جدیدی را ثبت کند.

مدیرعامل شرکت مدیریت شبکه برق ایران و سخنگوی صنعت برق با تاکید بر اینکه گذر از این شرایط نیازمند همکاری همه مشترکان است، خاطرنشان کرد: سعی می‌کنیم با همکاری صنایع عمده و بزرگ برای کاهش مصرف، این هفته را نیز بدون خاموشی پشت سر بگذاریم.

وی ادامه داد: با این حال کمک مردم بسیار مؤثر است و با کمک مردم می‌توانیم این هفته را که هفته گرمی است، بدون مشکل و قطعی برق در بخش خانگی سپری کنیم.

رجبی مشهدی پیش بینی کرد: روند کاهش دمای هوا از اواخر هفته جاری آغاز و تراز تولید و مصرف برق متعادل شود.

سخنگوی صنعت برق کشور همچنین در خصوص انتشار اخباری مبنی بر ارتباط کمبود سرم در داروخانه‌ها و قطعی برق گفت: این اخبار از پایه بی‌اساس است و باید تاکید کنم که صنعت برق تا حد امکان برق واحدهای تولیدی اقلام بهداشتی و ضروری بیمارستان‌ها را قطع نکرده است.

مدیر امور دام جهاد کشاورزی استان:

البرز مشکل تامین نهاده وجود ندارد

مدیر امور دام جهاد کشاورزی استان البرز یکی از دلایل کشتار دام های مولد را عدم تامین نهاده های دامی دانست و گفت: در البرز مشکل تامین نهاده وجود ندارد و به همین دلیل دام های مولد به خصوص دام های سنگین به کشتارگاه ها فرستاده نمی شوند.

به گزارش پیام آشنا، مهرداد عبدالملکی افزود: برخی استان ها با کمبود نهاده های دامی مواجه هستند ولی در البرز مشکل تامین این نهاده ها به خصوص برای دام های سبک وجود ندارد.

وی با بیان اینکه با مشکل گرانی نهاده ها روبرو هستیم ولی با حمایت مسئولان، مشکل تامین نهاده ها به موقع برای دامداران سنتی تامین می شود، گفت: برای ۸۰ درصد دامداران صنعتی شیری نیز تامین نهاده انجام می شود.

عبدالملکی گفت: دامداران صنعتی نهاده های دامی را به صورت خام دریافت می کنند ولی برای دامداران سنتی نهاده ها به صورت کنسانتره تهیه می شود که برای دامداران صنعتی البرز این نهاده ها نیز به صورت کنسانتره تهیه و در اختیارشان قرار گرفته است.

مدیر امور دام جهاد کشاورزی استان البرز با بیان اینکه البرز علیرغم کوچکی و تعداد دام های کمتر نسبت به بسیاری از استان ها، جزو استان های مطرح در دام های سنگین می باشد، افزود: البرز رتبه ۲۲ را در توده دامی (تعداد دام ها) دارد ولی رتبه هشتم در تولید شیر خام را در کشور به خود اختصاص داده است.

وی با بیان اینکه سالانه حدود ۴۳۹ هزار تن شیر خام در استان تولید می شود، تصریح کرد: حدود ۱۰۰ هزار تن از شیر مازاد استان به استان های همجوار فرستاده می شود.

وی یکی از دلایل اصلی کسب این رتبه را اصلاح نژاد دام ها دانست و گفت: دامداران این استان در موضوع اصلاح نژاد دام ها به خوبی عمل کرده اند که یکی از دلایل آن استقرار موسسات تحقیقاتی کشوری در این استان و استفاده از تحقیقات آن ها می باشد که این امر موجب شده رتبه دوم کشوری را در میانگین تولید شیر خام در هر رأس دام را داشته باشیم.

عبدالملکی با بیان اینکه این امر موجب ارزش اقتصادی بالای دام های استان شده، گفت: همین دلایل موجب شده که در البرز مودی از فرستادن دام های مولد به کشتارگاه ها و حذف آن ها را شاهد نباشیم.

رکود بازار مسکن، قیمت اوراق تسهیلات را پایین نکشید

اگرچه بازار مسکن در ماه‌های اخیر با کاهش معاملات مواجه شده، اما کاهش تقاضای خرید مسکن تأثیری در قیمت اوراق تسهیلات نداشته است

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، اگرچه در ۴ ماهه نخست امسال با کاهش تعداد معاملات مسکن نسبت به مدت مشابه سال گذشته مواجهیم، به گونه‌ای که در تیرماه سال جاری تعداد معاملات مسکن کاهش حدوداً ۶۴ درصدی نسبت به تیرماه سال قبل داشته است، اما کاهش تقاضای خرید مسکن در کاهش قیمت اوراق گواهی حق تقدم تسهیلات مسکن تأثیری نداشته است.

متوسط قیمت اوراق تسهیلات مسکن در یک ماهه اخیر حول و حوش دامنه قیمتی ۵۷ تا ۶۳ هزار تومان در نوسان بوده است

قیمت هر برگه اوراق تسهیلات مسکن صادره در فروردین امسال با نماد تسه ۰۰۰۱ که در نخستین ماه سال جاری با نرخ ۴۷ هزار و ۱۰۰ تومان کشف قیمت شد، در معاملات امروز با ۵۹ هزار و ۹۰۰ تومان در آخرین معامله به فروش رسید؛ آخرین قیمت این نماد در چهارشنبه هفته گذشته حدود ۴۱ هزار تومان بود. بالاترین قیمت فروش این نماد در تیرماه، حدود ۶۲ هزار تومان بود؛ اما متوسط قیمت این نماد معاملاتی در تیر ماه، هرگز از دامنه ۵۹ و ۶۰ هزار تومان فراتر نرفت.

پر فروش ترین نماد معاملاتی امروز نیز به تسه ۰۰۰۱ با ۶۴ هزار و ۲۰۰ برگه اختصاص داشت. دو نماد تسه ۰۰۰۲ و ۰۰۰۳ سه نماد پر فروش دیگر امروز بودند که به ترتیب ۱۲ هزار و ۷۰۰ و ۹ هزار و ۳۰۰ برگه از آنها به فروش رسید؛ متوسط قیمت هر یک نیز به ترتیب ۶۰ هزار و ۸۰۰ و ۶۰ هزار و ۹۵۴ تومان بود.

نماد معاملاتی تسه ۰۰۰۴ (اوراق مسکن تیرماه امسال)، نیز با تقاضای خرید ۳۱ هزار برگه‌ای جزو نمادهای پُر تقاضای امروز بود که متوسط قیمت هر برگه از این نماد در معاملات امروز اوراق تسهیلات مسکن ۶۰ هزار و ۹۵۴ تومان محاسبه شد. ارزان‌ترین و گران‌ترین معاملات امروز نیز هر دو به یک نماد اختصاص داشت: تسه ۹۸۱۱ (اوراق مسکن بهمن ۹۸) در یک معامله با قیمت ۵۷ هزار و ۱۹۰ تومان توانست رکورد ارزان‌ترین برگه و در معامله‌ای دیگر با فروش ۶۳ هزار و ۲۰۰ تومان عنوان گران‌ترین برگه تسهیلات مسکن را کسب کند.

هزینه وام مسکن

در حال حاضر به هر زوج تهرانی حداکثر ۲۴۰ میلیون تومان تسهیلات خرید مسکن پرداخت می‌شود که برای دریافت آن، نیازمند خرید ۴۷۰ برگه است با احتساب متوسط هر برگه ۶۰ هزار تومان، ۲۸ میلیون و ۸۰ هزار تومان هزینه خرید این برگه‌ها خواهد بود.

همچنین سقف تسهیلات فردی نیز در تهران ۱۴۰ میلیون تومان است که متقاضی دریافت وام خرید مسکن باید ۲۸۰ برگه ۶۰ هزار تومان تسهیلات مسکن به ارزش ۱۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان از فرابورس خریداری کرده تا بتواند این تسهیلات را دریافت کند.

با وام مسکن چند متر خانه می‌توان خرید؟

بر اساس اعلام بانک مرکزی متوسط قیمت هر متر مربع واحد مسکونی در تهران در تیرماه امسال ۳۰ میلیون تومان بود که وام ۲۴۰ میلیون تومانی حداکثر ۸ متر و وام ۱۴۰ میلیون تومانی نیز حداکثر ۴۶ متر از یک واحد مسکونی را پوشش می‌دهد.

متقاضیان خرید یک واحد مسکونی ۵۰ متری با احتساب متری ۳۰ میلیون تومان، یک و نیم میلیارد تومان باید پرداخت کنند که وام مسکونی زوجین تهرانی (۲۴۰ میلیون تومان) تنها کفاف ۱۶ درصد و وام مسکونی فردی (۱۴۰ میلیون تومانی) ۹.۳ درصد از هزینه یک واحد ۵۰ متری را می‌دهد.

تشدید بحران فرونشست زمین با برداشت از سفره‌های زیرزمینی؛

زیر پای کشور خالی می‌شود

امروز در شرایط خشکسالی و با برداشت بیش از حد آب از سفره‌های زیرزمینی، پدیده فرونشست زمین شدت بیشتری گرفته است و با مرگ آبخوان‌ها، کم‌کم دشت‌های کشور با بحران روبه‌رو شده و آرام آرام زیر پای کشور بی‌صدا خالی می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، پدیده فرونشست موضوع جدیدی نیست بلکه امسال با شدت یافتن شرایط خشکسالی، کاهش بارش‌ها نسبت به ۵۰ سال اخیر و برداشت بی‌حد آب‌های زیرزمینی با این پدیده به صورت جدی‌تری مواجه هستیم.

پدیده‌ای که سازمان نقشه‌برداری دهه ۸۰ برای نخستین بار به آن موضوع اشاره کرد و در این زمینه اطلس فرونشست منتشر و پس از آن در سال ۱۳۹۵ دومین اطلس سراسری فرونشست کشور را منتشر کرد. اکنون برای سومین بار، تهیه نقشه‌های پهنه‌بندی با تاکید بر پهنه‌بندی مخاطره فرونشست دشت‌های کشور با اولویت دشت‌های بحرانی مرتبط با این پدیده در دستور کار متولیان امر قرار گرفته است تا با به صدا در آمدن زنگ خطر، به داد سفره‌های زیرزمینی برسند.

نه تنها کشورمان با پدیده فرونشست دست و پنجه نرم می‌کند بلکه بر اساس آخرین آمارها ۱۵۰ کشور با این بحران روبه‌رو هستند. بر اساس اعلام مجامع بین‌المللی، چهار میلی‌متر فرونشست باید بحران محسوب شود این درحالی است که مقیاس جهانی رقم فرونشست تاکنون حداکثر ۳۲ سانتی‌متر بوده است.

کاهش ورودی و ذخیره سدهای کشور و برداشت ۱۴.۵ میلیون متر مکعب آب، بیشتر از ظرفیت آبخوان‌ها از عمق ۲۰۰ متری زمین، فرونشست زمین را در ۹۵ درصد دشت‌های ایران پدید آورده است. پدیده‌ای که در مناطق مسکونی، صنعتی و کشاورزی می‌تواند فاجعه‌های فراوانی به دنبال داشته باشد.

بر اساس اعلام «علیرضا شهیدی» معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، اکنون از ۶۰۶ دشت موجود در کشور، بیش از ۳۰۰ دشت با وضعیت قرمز و بحرانی مواجهاند و همین مساله سبب شده تا بخش‌هایی از کشور خالی از سکنه شده و مهاجرت از جنوب به شمال را شاهد باشیم.

همچنین بر اساس آخرین هشدارها «رضا شهریاری» مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور اعلام کرد: ۳۰ استان کشور در معرض مخاطره فرونشست زمین قرار دارد.

۱۴ استان کشور از جمله تهران، کرمان، یزد، اصفهان، خراسان رضوی، همدان، فارس، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، سمنان، البرز، قزوین، مرکزی، اردبیل و گلستان نسبت به سایر استان‌ها در شرایط غیر قابل جبران فرونشست زمین قرار دارند که می‌تواند عوارض جبران‌ناپذیری به همراه داشته باشد.

فرونشست و مرگ آبخوان‌ها

بر اساس استاندارد جهانی اگر میزان فرونشست زمین از چهار میلیمتر در سال بیشتر باشد باید شرایطی بحرانی اعلام کنند در حالی که سالیانه در دشت‌های استان تهران ۳۶ سانتیمتر، فارس ۵۴ سانتیمتر، خراسان ۲۵ و اصفهان ۲۳ سانتیمتر فرونشست زمین داریم.

فرونشستی که باعث مرگ آبخوان‌ها، کاهش حاصلخیزی خاک، خسارت به بخش کشاورزی، از بین رفتن استحکام ساختمان‌ها و در نتیجه آسیب‌پذیری آنها در برابر زلزله می‌شود. در همین راستا تصاویر ماهواره‌ای موسسه تحقیقاتی «اینتل لب» نیز از این پدیده با عنوان بمب ساعتی بی‌صدا یاد کرده و آن را تهدیدی برای ۱۳ میلیون نفر جمعیت ساکن در این مناطق دانسته است.

موسسه تحقیقاتی اینتل لب به تازگی با استناد به اطلاعات و داده‌های ماهواره‌ای و مقایسه تصاویر ضبط شده از ژانویه ۲۰۲۰ تا می ۲۰۲۱ به موضوع فرونشست پرداخته است و به این نتیجه رسیده که بیشترین حد فرونشست زمین در تهران به‌طور متوسط چهار سانتی‌متر در سال بوده و حتی در برخی نقاط این تغییرات به ۲۵ سانتی‌متر رسیده است.

فرونشست زمین در پهنه‌ای وسیع با مساحتی حدود ۴۱۶ کیلومتر مربع در جنوب غرب دشت تهران و شهریار قطعی است و بیشینه نرخ این فرونشست حدود ۱۶ سانتی متر در سال و الگوی آن V شکل است. مدیر دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب شرکت آب منطقه‌ای تهران در این باره به خبرنگار ایرنا می‌گوید: از سال ۸۴ به بعد نخستین آثار فرونشست در دشت ورامین مشاهده شد و اکنون سالیانه به طور میانگین بین ۲۰ تا ۲۵ سانتی‌متر فرونشست در نواحی جنوب این استان برآورد می‌شود.

بورس

بررسی روش غیر مستقیم در سرمایه گذاری

رضا محمدی اکیاتان

در ادامه مطالب هفته گذشته در قسمت دوشنبه های بورسی به بررسی روش غیر مستقیم در سرمایه گذاری در بورس می پردازیم همانطور که گفته شد به دو روش مستقیم و غیر مستقیم در بورس می توان سرمایه گذاری کرد که در روش غیر مستقیم می توان از سبد گردان ها یا صندوق های سرمایه گذاری بهره برد. صندوق های سرمایه‌گذاری که بیش از ۱۰ سال از تاسیس اولین آنها در ایران میگذرد، نهاد مالی ای هستند که از یک کلمه کردن وجوه سرمایه گذاران تشکیل می شوند و هدف آنها به کارگیری این وجوه در دارایی های مالی نظیر اوراق بهادار، ابزارهای مالی و سایر داراییهای مشابه، به منظور کسب درآمد و تقسیم سود بدست آمده بین سرمایه‌گذاران است.

صندوقها نقش مهمی برای ورود سرمایه‌گذارانی که خود مهارت یا اطلاعات لازم برای ورود به بازارهای مالی را ندارند ایفا میکنند و به کوچکترین جز سرمایه صندوقها «واحد» گفته می شود.

صندوقها بر اساس دارایی هایشان و زمینه فعالیتشان به ۴ دسته ی درسهام، درآمد ثابت، مختلط وسایر تقسیم بندی می شوند.

۱-صندوقهای سرمایه‌گذاری در سهام: این صندوقها باید حداقل ۷۰درصد دارایی هایشان را به شکل سهام نگه دارند و خود به سه دسته ی اندازه ای، بازارگردانان و شاخصی تقسیم می‌شوند.

۲- صندوقهای سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت: این صندوق ها سود علی الحساب مشخص دارند و در پایان سال مالی اگر سوددهی بیشتری داشتند، بین سهامداران تقسیم می کنند. این صندوقها تحت هر شرایطی باید تعهداتشان را رعایت کنند، چه در دوران رونق چه در دوران رکود. کارمزد این صندوق ها بسیار کم و معمولا بازدهی بالاتری نسبت به سپرده های بانکی دارند. حداکثر دارایی در سهام این صندوق ها، ۱۰درصد کل دارایی است.

۳-صندوق های مختلط: این دسته از صندوق ها دارای محدودیت های دو نوع صندوق ذکرشده برای سرمایه‌گذاری نیستند و می توانند بین ۴۰ تا ۶۰ درصد داراییهایشان را در سهام یا اوراق نگه دارند و این موضوع انعطاف‌پذیری بیشتری به صندوق می دهد.

۴-سایر: به سه دسته تقسیم می شوند.

صندوق های جسورانه: دارایی های این صندوق ها طیف وسیعی را از جمله سهام، کسب و کارهای نوپا، تکنولوژی، آثارهنری و ... را شامل می شود. ریسک بالاتر و بعضا بازدهی یا زیان بیشتر از مشخصات این نوع صندوق هاست. نقدشوندگی خطرناکی دارند و حتما باید اساسنامه-امیدنامه آنها مطالعه گردد.

صندوق های نیکوکاری: این صندوق ها اصل سرمایه یا کل سود حاصله و یا بخشی از سود بدست آمده را صرف امور خیره می کنند. صندوق های کرونا ۱ و ۲ از این دسته بودند.

صندوق های زمین و ساختمان، طلا و پروژه ای: رشته فعالیت خاص این صندوق ها بیانگر نوع آنهاست و شاید دوران رونق و رکود متفاوتی نیز داشته باشند.

هفته ی آینده با صندوق ها بیشتر آشنا خواهیم شد؛ برای کسب اطلاعات بیشتر درباره ی صندوق ها می توانید به سایت www.fipiran.com مراجعه کنید و سوالات بورسی خود را از بنده در اینستاگرام به آدرس Bourse_mohamadi بپرسید.

یادداشت

عوامل عدم تناسب روابط سیاسی و اقتصادی ایران و سوریه (بخش آخر)

سهم محاسبه نشده

البته باید توجه داشت میزان صادرات مذکور به سوریه، مجموع صادرات ایران به این کشور نبوده و بر اساس گزارش‌های غیررسمی، بخشی از صادرات ایران به کشورهای عراق و امارات از طریق صادرات مجدد وارد بازار سوریه که در نهایت افزایش بیشتر سهم ایران از بازار این کشور را باعث می‌شود. همچنین بر اساس برخی از گزارش‌های غیررسمی، مقصد بخشی از صادرات غیررسمی محصولات نفتی ایران، بازار سوریه است.

از سوی دیگر، خروج ایران در بازار سوریه محدود به صادرات کالاهای غیرنفتی و حتی نفتی نشده و شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی ایرانی و برخی شرکت‌های صنعتی قبل از شروع بحران داخلی سوریه، نقش فعالی در بازار این کشور داشته و از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۷ پروژه‌های خدمات فنی و مهندسی و سرمایه‌گذاری مختلفی را به ارزش حدود ۲.۵ میلیارد دلار در این کشور در زمینه‌های مختلف اجرا کرده که به دلیل جنگ داخلی و ناامنی این کشور که به دلایلی که اشاره خواهد شد، روند تداوم صادرات خدمات و فنی و مهندسی از ایران به این کشور دچار وقفه شد. همچنین سرمایه‌گذاری های شرکت‌های ایرانی در صنایع سوریه مانند خودروسازی بخش دیگری از سهم صادراتی ایران در بازار سوریه را تشکیل داده که این نوع فعالیت‌ها هم به دلایلی مشابه تقریباً متوقف و یا با کاهش سطح فعالیت مواجه شد.

دلایل کاهش حجم صادرات کالاها و خدمات فنی و مهندسی ایران به سوریه

چنان که اشاره شد علیرغم کاهش شدید روند صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی ایران به سوریه از سال‌های ۹۰-۱۳۸۹ الی ۱۴۰۰-۱۳۹۹، سهم ایران حداقل در بازار کلایی این کشور با افزایش مواجه بوده است.

با این وجود مهمترین دلایل و عوامل کاهش روند صادرات ایران به کشور سوریه را می‌توان به شرح ذیل و در سه سطح به طور خلاصه برشمرد:

۱. سطح کلان (بین المللی)

شامل فشارهای سیاسی و اقتصادی و به ویژه اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه جمهوری اسلامی ایران و همچنین کشور سوریه و در نتیجه قطع کامل روابط بانکی میان دو کشور و همچنین شیوع ویروس کرونا در انتهای دوره مذکور و به تبع آن کاهش شدید ارتباطات تجاری و حجم مبادلات تجاری در سطح جهان

۲. سطح میان (دولت‌های دو کشور)

۱-۲- سوریه

جنگ و درگیری‌های داخلی در کشور سوریه و در نتیجه ناامنی چندین ساله در این کشور و تعطیلی نسبی ارتباطات و فعالیت‌های اقتصادی و تجاری داخلی و بین‌المللی و به ویژه کاهش شدید درآمدهای دولت سوریه، کاهش ارزش پول ملی و توان خرید مصرف‌کنندگان و مهاجرت بسیاری از تجار از این کشور و در نتیجه عدم امکان صادرات کالا و اجرای پروژه‌های فنی و مهندسی در این کشور توسط فعالان ایرانی؛ همچنین اعمال محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های صادراتی و وارداتی به منظور مدیریت و کاهش عواقب منفی تحریم‌ها و همچنین شیوع ویروس کرونا بر اقتصاد داخلی توسط دولت سوریه و عدم توانایی دولت در حمایت از بنگاه‌ها و فعالان و فعالیت‌های تجاری این کشور

۲-۲- ایران

اعمال تحریم‌های غیرقانونی آمریکا علیه کشور و کاهش شدید سطح فعالیت‌ها و مراودات تجارت خارجی در نتیجه توقف ارتباطات بانکی و حمل و نقلی با سایر کشورها از جمله سوریه و کاهش توان شرکت‌های صادراتی و افزایش قیمت تمام شده محصولات ایرانی در بازارهای خارجی از جمله سوریه و همچنین اعمال محدودیت‌های صادراتی و وارداتی به منظور مدیریت و کاهش عواقب منفی تحریم‌ها و همچنین شیوع ویروس کرونا بر اقتصاد داخلی توسط دولت ج. ا. ایران و در نهایت عدم توانایی دولت در حمایت از بنگاه‌ها و فعالان و فعالیت‌های تجاری این کشور

۳. سطح خرد (بنگاهی)

عدم سابقه کافی و برخورداری از توانایی‌های حرفه‌ای و مالی شرکت‌های تولیدی و صادراتی ایرانی در مقایسه با رقبای خود و عبور از مواقع تحریمی برای استفاده از فرصت‌های ناشی از تحولات داخلی و بین‌المللی مرتبط با نیازهای جدید اقتصاد و تجارت سوریه و خروج بسیاری از رقبا از بازار این کشور؛ به دلیل اعمال تحریم‌ها علیه دو کشور و همچنین فشارهای اقتصادی ناشی از آن و شیوع ویروس کرونا

ظرفیت‌ها، الزامات و راهکارهای توسعه صادرات به سوریه و افزایش سهم ایران

بررسی‌ها نشان می‌دهد ظرفیت‌های توسعه صادرات ایران به سوریه در حوزه‌های مختلف کلایی غیر نفتی (سالانه حداقل ۷۰۰ میلیون دلار) و خدمات فنی و مهندسی (سالانه ۶۰۰ میلیون دلار) برق (سالانه حدود ۲۰۰ میلیون دلار) و در مجموع حداقل ۱.۵ میلیارد دلار می‌باشد.

با این وجود بدون فراهم کردن شرایط و تحقق برخی الزامات، رسیدن به اهداف مورد نظر و افزایش سطح مناسبات اقتصادی و تجاری دو کشور متناسب با سطح روابط سیاسی دو طرف از طریق محقق کردن این ظرفیت‌ها را با تردید و ابهام مواجه خواهد ساخت.

از جمله مهم‌ترین این شرایط و الزامات و راهکارها می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- برقراری روابط بانکی بین دو کشور به منظور امکان مبادله پول
- توسعه تجار و صدور ضمانت‌نامه برای پروژه‌های خدمات فنی و مهندسی
- رفع موانع و محدودیت‌های صادراتی و وارداتی (غیر تعرفه‌ای) توسط دولت‌های دو کشور
- ایجاد زیرساخت‌های حمل و نقل مستقیم زمینی و دریایی کالا میان دو کشور
- برقراری ثبات و امنیت در کشور سوریه
- حمایت و تسهیل ارتباطات تجاری میان فعالان بخش خصوصی دو کشور
- هماهنگی میان دستگاه‌های دولتی و خصوصی کشور
- حضور مستقیم شرکت‌های ایرانی در بازار سوریه
- تسهیل تردد و ارتباطات مستقیم میان تجار دو کشور
- توسعه رویدادهای تجاری میان دو کشور از جمله در زمینه‌های نمایشگاهی، مبادله هیأت‌های بازاریابی و برگزاری همایش‌های مشترک تجاری
- برنامه‌ریزی تشکل‌های بخش خصوصی به ویژه اتاق بازرگانی ایران و اتحادیه‌ها و انجمن‌های صادراتی برای کسب سهم مناسب از بازار سوریه برای محصولات حوزه خود و حمایت از اعضای ذی‌ربط و علاقمند به حضور در این بازار

فرزاد پیلتن
مدیر کل دفتر عربی و آفریقایی سازمان توسعه تجارت ایران
Alborz.payam@gmail.com